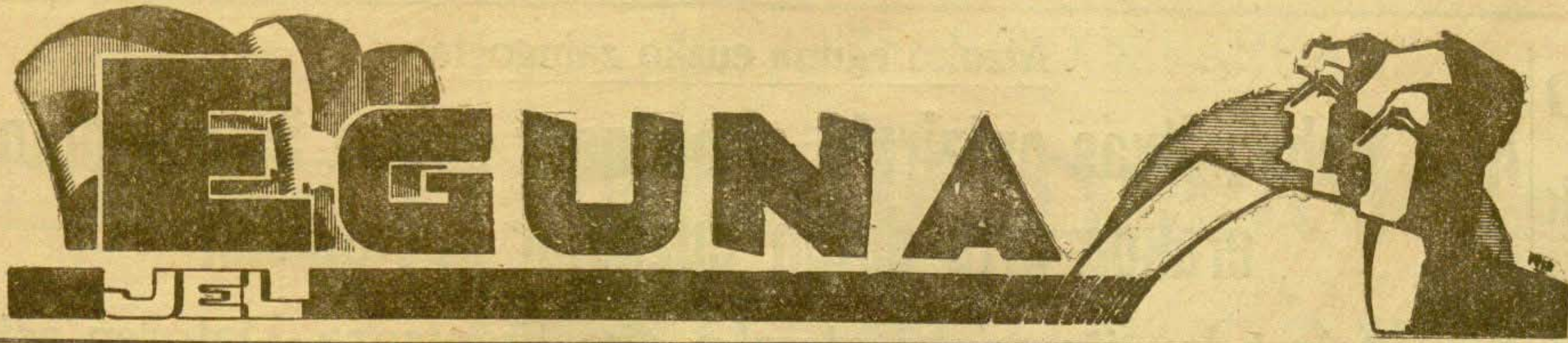

Egija.
Euzkadi Aberri txikija da,
geuria baña.
Eta bere lufaldiaren
neurkin bat eta euzkotar bat
diran bitartian iraungo da.

Lgo. urtia || 119'gn. zenbakija || Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn. || Bilbain 1937'gn. orrilla 21'gna. barikua || 15 eunen

EUZKO GUDA-ONETAN

GURE GUDARIAK GOGORKI JO EBEN MUNGIA INGURUTAN.-Arerioari bere tokietatik atzera eragin eutsen.-Fika aldean paxistak burukaldiak egin naiean agertu ziran, baña gure gudariak laster kendu eutsen gogo ori.-Kañoiak Sabigain suagutzen jardun eben.-Gure egazkiñak Mungia inguruetan era Sebigain aldean ikusi ziran paxisten tokiak eta gudarozteak suagutzen.

MUNGIA INGURUTAN

Gogorki ta indartsu jo eben atzo gure mutillak Mungia inguruetan arerioari diuezan lufaldeak.

Kañoiak asi eben sua lenengo.

Zindoki ta egoki zuzendu zituen tiruak.

Arerioak daster erakutsi eben su onen indafa.

Kañoi suz bidea gertu zanean gure mutillak urten eben, leoiak legez, euri emon yakoen aginduan ji edo bizi betetara.

Eta lortu ebenik ezin ukatu.

Arerioak tragozpen gogorak ipai ziran.

Ezin ofaitio gure mutillak eurenetik atzera beste.

Eta eragozpenok gora-bera, auzora juan ziran, arerioa bere esletatik atzera lortu arterioa.

Joaldi onetan gure gudariak agertu eben adorea zenbaterainokua izan zan igari dake rakurleak.

Lautadan egiten diran joaldiak euren akatzak eta miñak izaten ditue. Ala ta be gureak akatsoi begira lotu barik, are-

ria zapaldu ta atzera jaurtita lortu eben.

Mungia'ren egi nafuan ezin izan dau onik sartu paxistakeriak.

Gureak ez kaitse laga ta an sartzeko gogotetan agertzen ba'da, nekeak eta lo-fak igaro bearko ditu.

Gure gudariak egi gogorak ipinten ja kingo daitse eta odolaz bete bearko ditu lufak, ezer lortu aurretik.

Gure egazkiñak ibili ziran alde onetarik.

Eurak ikustean gudariak goztu ziran.

Arerioak zigor gogofa ezazi eutsen, euren esiak suagatu ta gudarozteak izkilaz-kafeen suaz joaz.

Auferantzean orarierako nasailasun eta efektasunik ez dabela bilatu ta jodoroko uste dogu, paxisten egazkiñak eta paxis- taf gudariak, euren joaldietan eta buru- kaldiak.

Fika aldean be zital agertu zan ar- rioa.

Joaldiak egiteko asmotan agertu zan, baña gureak laster kendu eutsen ofe- tarako gozo ta astuak.

SEBIGAIN'EN

Arerioak gogorki ta lanak egiten dhar- du aspalditik mendi onetan.

Gure gudariak diuezan toki batzuetan.

“EGUNA” EUZKEL EGUNKARI
ABERTZALE BIDEZ, EUZKADI
KO NEKAZARI ETA ARANTZA-
LEAK ABERTZALETUKO DITU-
GU, ABERTZALEA ZERATLA
DIOZUN OREK EZ OTE DIGUZU
LAGUNDUKO EKITEN, DIOGUN
LAN ABERKOI ONETAN?

AZKATASUNARI BEGIRA

PAXISTEN ONDAMENDIA

Paxisten ondamendia, Euzkadi izango dala esan dogu bein baño safiagotan.

Gure gudariak indafak, keimnak eta adoreak ofetarako biderik emon ba- datsuk, oraingoan arri doguzan izapafak egiztan datsuk.

Bide latza, nekeatsua, eriotz bidea aukeratu dabe paxistak Euzkadi'n. Biz- kanya'ko joaldiak asi zituazenetik, Bizkaya'n baka'rik, OGETAU MILA BAÑA BAÑO GEIAGO IZAN DITUE. Ez uste lafegikerik diogunik.

Agerkari garbiak, agiri zintak joaz diogunau baizetueko.

Gure mendietan, gure lufetan, lufaldeak irabazi ta efektaz jaubetu al izan ba'dira, gizonak gizon galduta eta bidean betiko etzanda lagata izanda. Moruak, alemaniak eta italiak ondoren ofe'fa eruan dabe gure guda- onetan.

Egagkiez josit agertu eskeror; emakumiak eta umeak bidetan eta men- dietan il eta odolotu ondoren; gure ofiak suzitu eta bifiduta gero, euzko izatea ta euzko gudariak lekenen ikildu, makaldu, atzeratu ta menperatuko ebela uste ebenak, auzen uste eta itxaropenen ofe'fa ezagutuko eben onetara. Laster artzako itxaropena eben Bilbain, oraindik zutik dago azkatasunari be- gira, azkatasun ofetarik begiak aldentueko uste barik.

Alemania'en bermagaz eta italiaren odolagaz Bilbain'ean late inguruetar- no eldu al izan dira. Zer baño daitse ofe'k, zabalik bilatzea uste ebezan atezk burdinez zainduta ba'dagoz eta euri begira, zaituta, makalduta eta erio- tzez jota galduta eta iko ba'dira?

Paxistak beia jota dagoz oraingoz. Ez diogu biotz koldafak adoretu ta paxistak berotuteak. Ez diogu gudariak biztu ta efi itxaropena- gancza- ka ipintean. Gure gudariak ez dabe berotasunik heari, hero dagozalako Az- katasunari begira, guduak dabeak, azkatasun ori zindo ta sutsu aldezuten jakingo dabe une orotan, orañate abefianen lufaz zainuten eta aldezuten ja- kin daben antzera. Paxistak ezin daitse ofaitik aibestirik esan. Diruaren ostenak diruari begira bizi izan dira. Diruak argitasuna galduta ordurako, eu- rak makaldu ta lufa joti thakie.

Diruaren jopuben, esklabuen iraupena ezin daitse lufaz izan. Euren hero- garriak, euren pozgafi bakafak porot egin daitse. Paxistak ez dabe dirurik. Orañte, aste onetan herian, larogei mila libra esterlina galduta ditue Ingla- tera'n. Afrikata eta len-gaiak (materias primas) erosteko kontratu bat egin eben Inglaterra'n. Erosketek egingo zituen zurtasunerako, plantza lez, laro- get mila libra esterlina ipini eragin entsoezan saltzaleak. Kontratuak ezin bete al izan dabe. Eta larogei mila libra esterlinak galduta beaz izan ditue. Zega- tik izan dan igartea ez da gaitz. Kontratuak beteteko dirurik izan ba'eben, ez ebezan galduta galduta dituen diruak.

Joaldiak beiran beira lagako dituenik ez uste ofaitio. Bilbain artzako as- motan len baño amori goigroz jardungo dabe. Bilbain eurenzat gudaren ga- gaitza izan lei, orain ez daben diru ta indafa Bilbain'elatu daitelako. Bil- bain'ean turkiko joaldi gordin eta setatsak ofegaitik bakafik dirala esan daitsegu.

Gururirik ez dabe lortuko ofaitik.

Bizkaya paxistakeriaren ondamendia izango dala zabaldua da. Ofelaxe izan beaz dau, guztiok gure lanaz ta gure indafaz aibestierako lanik egiten ba'dogu.

Bilbain'elatu zutik iraungo dala azkatasunari begira, bea onetan paxistakeri- ren ondamendia dabela.

Il diran gudariak odolak, edestiaran indafak eta gure izateak porze es- katu ta ofetarako beartuten gaitu.

EUZKADI'KO GUDA-ZAINGOAK ATZO GABEKO AMARETAN EMAN.

DAKO AGIRIA:

Ipafalde gudoñak (Bizkaya)

Gure gudari-taldeak bizi jo dituzte orerioaren Mungia'ko guda-esiak eta atzera eragin, suizkilazkar, mortero batzuk eta n'kamioz ta guda-gai ugari afapatuaz.

Gure egazkiñak suagatu ta ametraitatu egin ditu arerioaren guda- -esiak, zura gogofa emanaz etsaiari. Arerioak eraso-alde izan du Fika-la- guruan, baña ez du ezer lortu.

Erdiko gudoñetan (Araba)

Gure morteroak egoki astindu dute Sebigain, arerioari bere guda-esie- tan ondamendi gordina leporatuaz.

Flandes 5 zenbakidun gudataldeko gudari bat igaro da gure alderdira.

Egoaldeko gudoñetan (Burgos)

Ezer apagaririk ez.

Euzkotar “ai y Mail”en anak umeak Inglaterra'ra

Londres.—Ofitaren 14'gafeneko zenba- kian, Bilbain'ko atzefikatuetaz ofengo idazlana agertu dau “Daily Mail” egun- kariak.

Mendiko euzeko txabolak piloka, su- teiak, oeko miesak eta jostalutak pilaka eldu dira Liverpool'dik Southampton'era, Inglaterra'ra aste onetan elduko diran 4.000 ume euzkotar ofikatuentzat.

Cumberland'eko aldun liberal, Mr. Wil- fred Roberts'ek ofengo azalpenak egin ditu, Espainia'ko laguntza egiteko Bat- zorde'ko idazkaria beaz bai-da.

“Southampton inguruko North Stone- ham'ean gertatu ditugun kampanienetik ume batzuk aldatu egingo ditugu, eta ba- soko ofektara eroan, ingeles umeekin ba- tean bizi daitzan, eta orio arturik eta duke unek baliruan zainduak izango dira, nonbait.

Beste ume batzuk, etxa apaletara joan- go dira, Londres, Birmingham eta Man- chester urietara, ta onetan ere ondo ar- tuak izango dira, etxotakoak beartuak diran afen.

Gizadi laguntasuneko arlo onetan, in- geles guztiak lagunizale izango d'ingula uste dogu, diño Roberts'ek, onelako poli- tika ala alako jokaera, gogotan artu ba- ge. “Habana” ontzian 2.000 ume ofikatu elduko yakuzala uste dogu urengo astar- tean; eurtatik eundak espainiak ge'fa da- lako umezurtzak ditugu. Onegintza eta erlijio bazkunak izango dabe euren ar- duran emen, guda-ostean euren abefira izuli daitzan arte.

B'aldirik geyenean ingeles gudontziak lagunduta, igandean urtego dau onuntz Bilbain'etik “Habana” ontziak, eta South- ampton'dik bafiren bafiri itzulkio da beste 2.000 ume babespetu ekafi dakiguzan.

Euren ama batzuk, eta ingeles osagile ta gexozain talde bat eurenkin batean el- duku gakuz, umeoi sendagile azterketak Bilbain' urten baño len egin ondoren.

Efi Batzorde Nagusiak Gobernu-burua- ren karte artu eben, Inglaterra'ra umeok eroate ontzat artua izan dala adiriaz.”

Izpaingien jardunak

Blum'en gobernua berari deritxonean jausiko da (“L'Oeuvre”)

Bestiei begira

“L'Home Libre” izpaingiak gaztediari buruz dihardu. Gaztedia zuzendu ta lan- du beafa dala ta ofegitza lortzeko ta g'zartari onurakof izan d'agiozan zuzen- du ta jakitez orindu beafa da gaztediari.

“L'Oeuvre” Blum'en Gobernuua jausi egingo dala egunoro iragarten izan da- beza buruz dihardu. “Blum'en Gobernuua, Gobernu oferi deritxonean jausiko da” diño.

Kerilliek “L'Echo”n Dommegue'ren idazki bateri buruz dihardu. Politika-tal- de baten aurka jokatzeko beste talde bat beafeko dala diño Inglaterra'n egin zanez ta talde ofek auzef- auz ekonomia ta poli- tika sailak euren senezan zainduko da- beza.

Wladimir d'Ormesson'ek “Le Figaro”n g'zartekeria ta domukeria ofakafen bildaf dirala diño ta ofakafi daitzen bildaf ofi be- renez, g'zarte-aufarapenez sortu dala.

“Le Petit Parisien”ek abefi askatasu- na aldezteko ta abefi burujabatasunari eusteko izkilut beafeko dirala, baña abertzaleen arteko batasuna, be, baitz di- ño.

“L'Humanite”n Maroel Cachin'ek ko- munistak Espainia'n Gobernuua osotu ezin al izatearen euri ez dabela izan diño ta osotu dan Gobernuak lortuko dabela ga- raipuna.

GUDARI BAT GURE ALDERA

Origaitik gure kañoiak gogorki sua jaurtiten dabe mendi ofetara.

Atzo be morteroak lanik eta biztasu- nik agertu eben, paxisten tokiak suaga- tzen mendi onetan.

Egagkieñak be ostera bat egin eben.

Eta eurak ikustean paxistak igesafi emon eutsen bildafez eta ikaraz, legiten inardtezan lanak lagauaz.

BESTE GUDA-ONETAN

Gora-berarik ez be'le guda-onetan.

Orduna aldean kañoiak sua jaurtiten ekin eutsen, ofeste egunetan antzera. Be- fiteñen arerioak ditun tokiak ba'dakie gure kañoien suaren bafiri.

Beste aldetan ez gendun apagaririk artu.

“EGUNA” EUZKEL EGUNKARI
ABERTZALEA, GIZARTE ZU-
ZENTZA ALDEZLEA IZANGO
DA; LANGILE ESKUBIDE AL-
DEZLEA ZUZENTZA BIDEZ.
LANGILE ABERTZALE OREK
EZ OTE DIGUZU ZURE LA-
GUNTZA EMANGO?

EUZKADI! ZU IL?

!ñoiz ez!

Aspaldi-aspa...lik, Espainia sortu baño askoz leenagotik, azke ta zo- riontsu bizi zan mendi oetan Euzko-Efia.

Amaika bat aliz aliza beaz izan zuan etsaien aurka besoa. Amaika bat etsai Euzko-Efia menperatzeko gosea... Alperik! Gure Arizta beti sen- do, beti zindo.

Jaun-Goihoa bait'zuan maite. Lege-Zaafa bait'zuan ofari.

Egun batez, ordea, zoritxarfezko egun batez, Gofoloa ber-bera aragi egin zan; Faxismoaren ofaiafag aragi.

“Euzkadi zapaldu! Euzkadi efaustu Euzkadi denseztu! Viva Cris- to Rey!”

Ikaragari. Ura ez zan gizona. Basati zan ura... Aundikeri, berekeikeri, gezurkeri, zurikeri, aizunkeri, ofailtza, lapurketa, ustelkeri, lizunker, ofotolo... Esku batean gurutz; bestean, be'fiz, ezpata. Odoldu besterik ez zuan egiten gurutza deuna... Erligioa-itzikari ezpata sarjua... Aingeru-idu- riz deabru...

Ernai zeukan euzkotafak begia; ernai be'laria ere. “Kristo'ren izenean Euzkadi efaustera? Zein ote Kristo ori? Gurea ez, beintzat. Jaiki, g'zatek, jaiki! Mendira! Gora Jell! Gora Euzkadi azkatuta!!!”

I'ntzi luze bat, guda-zantsoa mendirik-mendi. Gogoa garbi, adimena argi, naimena sendo, soña irmo, zuzenaren alde beti tinko. Olaxeokak gure g'zatek!

Euzko-Efiak azke il maingo lotu-ta bizi baño.

Gudan orain. “Muera Euzkadi! Muera Euzkadi!!! Aniquilemos todo lo vasco por siempre jamás!!!” Amets txoroi! Zertarako euzko-guda- riaren beso zaintsua?

Euzko-gudari. Txindoki-mendia bezela zuzen... Aizkofi bezatn lerdan... Anboto antzera trinko...

Bein eta be'fik... ekin eta ekin... asaldari ankefak deus ere ezin. Amofu-bills dario. Zer egingo? Maltzur! Odol-egafik dabil.

Bilbao, Otsandiano, Markina, Eloffio, Zeanuri, Dima, Yufe, Zeberio, Abadiano, Legutiano, Munibar, Gerikaitz, Eibar, Bolibar, Ibañuri, Tabi- ra, Gernika...

Gernika! Maiteño! Euzko-Efiaren biotz- muiña. Sutan Gernika! Ger- nika sultan...!

Etsai! Gernika efaustu diguk Euk efaustu diguk Gernika. Gero... gu- aurek efausten omen ditugu geren ofiak...

Gezurti! Maltzur! Poztu adi! Abil dantzan! Alperik! Ez dik inork ere z'izesten. K'irastun! Ezagun aute. E'fugabean odola ixuri duk eta odol ofek orbandu egin au.

Etsai! Zertarako ire bular-gain ortan Gurutza Deuna? Gezurti! Aizun! Egi-Utsa dan Goiko-Jauna ire alde cle?

Etsai! Zertarako abil gu zapaldu asmoan? Txoro! Gofitu egin di- tuk euzko-odolez Arizt-efoak, bai ta sendotu ere gure Arizt Zaafa: odo- laren heroa bait'du muiñelan bizigati: Arizt Deuna sendotzen dun odola; azkatasun-ordaintzat Jaiko Onak eskatzen digun odola bait'duk ori: Az- katasuna bait'digu odol ofek irabazi: Zorion-atea bait' digu odol ofek idiki...

Etsai! I gure aurka? Atzera ortik! I ote garaile? Gezura ote garaile? Utikan!

Euzkadi! Jaun-Goihoa duzu maite.
Lege-Zaafa duzu ofari.
Euzkadi! Egi Utsa duzu maite.
Eskubidea duzu ofari.
Euzkadi! Zu il...!ñoiz ez!!!

(Sarikelaroko egiña.)

ARITZ.

ATZERRIKO IZPARRAK

Bizkaya'n bakarik, ogetalau milla gizon galdu ditue paxistak

Mindelain kardenala nazitarren aurka. - Lateri Batza'rako Frantzia'k bialduko ditun ordezkariak. - Austria azkatasuna zainduteko gertu. - Abisinia Lateri Batza'tik kanpora bialduko ete dabe? - Rusia eta Frantzia'ren arteko adizkidetasuna. - Turkiaraz azkatasuna goratzen. - Beste izparak.

NAZITAREN AURKA

Txikago.—Mundelain kardenalak nazitarrak eliza katolikoaren aurka dagien haren aurka itz egin duan. Bostem go-
rain eta abadeak entzun eutsen, Munde-
lain kardenala jatoriz alemaniarra da.

FRANTZIA'REN ORDEZKARIAK

Paris.—Datorien astean egingo dan La-
teri Batza'ren (S. de N.) batzafera Fran-
tzia'ren ordezkariak, Paul Boncour eta
Vincent juango dira. Ordeko, Delessan,
Massipoli eta Basdevant.

RUSIA ETA FRANTZIA

Paris.—Politikoen artean poz andia go-
ri dabe Litvinof, Rusia'ren ordezkariak
Jelbetschegaz egin ditun jardunaldiak, Ru-
sia eta Frantzia'ren arteko artu-emonak
lehen jartzen dabe; politikoa ospatu
lehen esan dabenez, bakera zaintzeko efi-
ka adizkidetasuna ta alkat-laguntza le-
hen dira oraindik biezitat. Ezin leikezan
lehen itunbetea tratatu biderik safatu
hauk, Frantzia eta Rusia'ren indafu
gin dirala esan daiteke.

AUSTRIA'REN AUTUAK

Paris.—"L'Echo de Paris"ek Delbos
eta Guido Schmidt'en artean egin diran
jardunaldiak, Austria geroago ta
elago mieraiko dala uste dabela adit-
u dau Praga eta Budapest'era.

MINISTRUEN BATZAIRA

Paris.—Ministruak batzafean batu zi-
nan atzo Eliseo jauregian. Batzafean kon-
sultan legezko aztertu zituzan. Delbos'ek
Londres'era egin eban osterearen bati

emon eban eta bertan egin ziran politi-
koen arteko jardunen agerpenak egin zi-
tuzan. Europar ofizik gienetako orde-
karietan bilatu eban adizkidetasun-mia
agertu ta orakutsi eban.

Batzafeak zorianak emon eutsuzan De-
tessan'eri Mottrean'ko batzafean lortu-
riko ondorenakilik. Langintza'ko aru-
radunak befogeti orduko astea ipiniko
lege bat agertu eban. Lege ori txokola-
teri, gozategi, ogitegi, osakitegi, ileta-ele-
zapiragi, alkarte eta gutzateko bana
koletarako izango da oraingoz. Datorien
astelentik asiko da befogeti orduko aste
ori aitatutako langintza onetan.

AZKATASUNA GORATZEN

Estambul.—Turkia'k andikiro goratzen
diardu Ataturko gudarozteak befogeti
dela zuan eguna, abefaren azkatasunaren
alde burukan asteko.

ESPAÑA'REN ORDEZKARIAK

Valencia.—Datorien astean egingo diran
Lateri Batza'ren batzafean Espafia'ren
ordezkariak Alvarez del Vayo'k erango
daben astean dago. Erbesteko arazoan ar-
duradunaren ondorengo, Arakistain izen-
tako daben astea dago.

INGELES BAKALDERIKO ORDEZ-
KARIEN BATZAIRA

Londres.—Bakalderiko ordezkarien ko-
miteak egingo daben lenengo batzafe or-
koka gaur afatsaldean egingo da. Eden
ek agiri luze bat agertuko dan erbesteko
politikaren egokieraz. Gobernu batzafean
politika ta jokabidean ingeles Gobernuak
darabilana agertuko dau. Agiri ori azal-
tzen ordu bi inguru igaroko ditu Komitea
ez da batuko n'engo barikurarte eta
uste da agiri ofen azterketak aste batzuk

iraungo ditula ta osoro amaitu arte ez
dala agertu ta ezagutuko.

ABISINIA ERUKARIAI

Berlin.—Lateri Batzafean Abisinia'k
daben zeregina ikasten diardue politikoa
batzokietan, Itala'ko batzafean erabagien
bat artu al izango dala uste da.

Efi asken ustez Abisinia'k alde egin
beaz dan Lateri-Batza'tik.

EUROPAR ERIEN EGOERA

Paris.—Paris'ko izparfingiak Europar
Erdialdeko eta Danubio'ko erien egoera
aztertzen diardue, bereziki Schmidt'ek Pa-
ris'era egin daben osterearen ondoren.

POLITIKOEN JARDUNEI BURUZ

Londres.—Bureskunde jaietan Londres'
eri politikoa egin dituen jardunei buruz
"Times" izparfingiak diardue jardunak jakin
minak eginak izan dirala, ekintzetara
birtzeko gogo bari. Izparfingi o'ien uste-
rez, Ginebra'ko batzafean Lateri-Batza'
ren etorkizun gurtia aztertuko da eta
Italia eta Alemaniaraz artu beaz diran
bideak ikasiko dira.

POLONIA ETA ARGENTINA

Varsovia.—Politikoen artean zabildu
danez, laster Argentina' eta Polonia'en
arteaz salerosketa etxebat sortuko da efi-
bitzen ogasun artu-emonak zabaltzeko.

Etze ori zabaltzeko Buenos Aires'en
Polonia'k daben ordezkariak lan uga-
ri egin dau.

LENDAKARIA AGURTZEN

Paris.—Leban Erkalderiko lendakariak,
Litvinof'en agerria artu eban.

MUNDU ZEAR

Austria eta Alemania'ri "antxiñako arerio"
izena kendu. Rumania'ren jokabidea. Rusia
eta Txekoeslobakia adizkide. Ezkontza sa-
riak Italia'n. Egazkin zelai bari andia Ale-
mania'n. Amabi egazkin batera luferatu
edo igo al izango dira bertatik. Austria'ren
azkatasuna. Beste izparak.

RUMANIA'REN JOKABIDEA

Berlin.—Titulescu'en lanak zer-esan
ugari sortu dabe. Titulescu, Rumania,
Praga eta Paris'era alkatutako erri-
du-na da. Gurari ori beste ezkeko Rusia'gana
n'etarako litzake ta ofisa, orain Italia'
gaz asta daben artu-emona ezereztuta
geratuko litzake.

"ANTXIÑAKO ARERIOA"

Londres.—Britan Legion'go antxiñako
gudariak artu daben erabagiek poz andia
sortu dan. Star izparfingiak diardue.
Erabagi o'ien bidez, Austria eta Alema-
nia'ri ezartzen jakin "antxiñako arerio"
ezereztuta baxat, egiten da. Star'ek diño
egei urte nako izan dirala ezereztu go-
toga ori baxatutako. Gaur litzakegi dala
diño, Austria eta Alemania'ri antxiñ-
ako arerio efi egitea, Rusia eta Italia'ri
adizkide deitua.

AUSTRIA'REN AZKATASUNA

Vienna.—Izparfingiak Austria'ko erbeste-
arazoan arduradunaren agerpen batzuek
argitatu ditue. Ministru ofek gogo'i uka-
tzen dan Austria'ren azkatasuna zintze-
ko izi zido bat eskatzen Londres'era juan
zanik.

EZKONTZA SARIAK

Roma.—Epailla ta joailako bi ilabetan
1.711 ezkontza sari eman dira eta
8.115 jaiotza-sari, 4.209.075 eta 10.308.175
lira batagaitik eta besteagaitik banatuaz.
Epaillako lenengo egunetik, ezkontza ta
jaiotza-sariak ezari ziranetik, 19.980 ez-
kontza-sari banatu dira eta 74.651 jaiot-
za-sari, 40.334.125 eta 94.974.310 lira
zabaldun.

ONTZI BARIK

Hamburgo.—Eraman-ekafietako itxas-
ontzi bat itxasratu dute. 25.000 tonela-
kadetako da, 200 metro ditu luzeraz eta
baruan 1.500 ibiltari eramateko gai da.

TXEKOSLOBAKIA ETA RUSIA

Mosku.—Rusia eta Txekoeslobakia'k
orain urte bi egindako itunbena gogora-
tuaz, "Izvestia" izparfingiak idatzi dau eri
bi onen adizkidetasuna sutua dala. Iz-
parfingi ofen eritxiz Txekoeslobakia'ren
azkatasun'ek ezin lei zaindu Rusia'gaz
adizkide bero izan ezik.

EGAZKIN ZELAI BARIA

Berlin.—Berlin'etik iru kilometroa da

gon Tempelhof'en egazkin-zeila bat egi-
ten diardute. Luzeraz laurena metro izan-
go ditu zelai ofek eta bate-batera amabi
egazkin lu'etazeko naiz goratzeko ez du
ostoporik izango.

OPORAK

Clide.—Clide'ko ontziagaitako langileak
sortutako opora erabaki ta amaitu da.

Cairo.—Saspi urteren buruan, Egipto
langosta plagaren bildur da eta ofen aur-
kako egoki diran neuri guztiak artu ditu.

TRATADUAK EGITEN

Roma.—Budapest'erao urten aurretik,
Ciano'ko kondeak Polonia'gaz egin diran
tratadu batzuk izempen zituzan.
Trataduek salerosketakunak dira.

OGIAREN SANEURIA

Paris.—Atzotik Frantzia'n ogiaren sa-
neuria 2,25 franko izango dira kiloko.

INGELES GUDONTZIAK

Donibane Loitzun.—Ingeles kruzero bat
eldu da. Leofetik mlla bi inguruera lotu
da. Efi onetan beste lau gudontzi dagoz
ingelesek eta "Mane" frantzeak.

ERITXIA

España'ko Gobernu baria ta erbestetarak "WIRELESS PRESS" DIK

Madrid.—U. G. T. k Negrin'en Gober-
nuari lagunduko dautsoja egindun dau;
Gobernu bari ofen aurre-aurte anarkis-
tak geratu dira bakarik; matxinadean
ez zan ezkeko onen itxaropentsu ta
bide onez ez doguz ikusi erikaldarok.
Anarkis'ek azpiloerri. Gobernu'ren
samoj ostopok ipinten jaraitzen ez ba
dabo ta jaraituko dabenik oinariz
gin uste izan dake, erikaldar Gober-
nu begiko yakoe ta aurrea, be, gudeak
diran-arte begiko izango yakoe az-
baltze laterjei.

Gobernu bari ofen da matxinada za-
je ez da gizaritza indarkez beste eras
batera jartzearen aldeko. Orixegaitik
tartetis dabe anarkistak. Eri, Ekitz-
tari eta ezker-alderdiak osatzen da-
be Gobernu ta erikaldar etsi dakego
alde batielk, baina bere senean Fran-
tzi'ko oraingo Gobernu bera baiizen
gizatasun-zale ta neurjiko da.

Beste aldi baten domudunen-aldeko
"bures" etsiko kulkien Gobernu
ofen alde doguz zozialista, erikaldar,
matxinari-zale, euzkotar katolikoi ta

ezkerkat katalanak Gudea rabazi nai
dabe danok eta gudea irabazi ondoren
eginago dabe gizaritza-jaiak bafiol.
Orixo da Gobernu bariaren burubide-
rik bizieta; efi, Salco zain-zeko ta oz-
ken-garapena joitu-arte gudan jarai-
tzeko gogor joko dau ta zigotak-igor
leporatuko dautsez erudunei.

Gobernu bari ofek Ingeletara ta
Frantzia lateri askaltzearen begiko izat-
eaz lortu nai dau, orain begiko izatza
bafeko yakota, ta orain-arte gudan
begindun izan dautsun Rusia'ren adizki,
detasunik galtzerik ez dau nai.

Oraingo Jaurlarizko Largo Caballe-
ro'rena baiho alkatuagoo da. Zaingo-
rik edo agintzarik ez eukin iru min-
tro egozan len eta irurok kendu dabez,
baita Osasun, Gintza ta Salerosketa ta
Zabalkunde Zaingo'k, be, kendu dabez.
Eri-tan Zaingoa ta munizio idazkaritza
tikla Gudea-Zaingo'k bere ardurapean
artzen dauz.

Gudea-Zaingo'ko Arduradun Prieto'tar
Indalezi egitea, mundu guztian onafu
dabe, Itxas eta Egazkin-azaz, Zaingo'

ko Arduradun izan zanean entzute gund-
dia lortu eban-eta, Gudea irabazi al gait-
ten orien galarik izan dautsun Gudea-
Zaingo orietan, be, zur joatuko dabe-
la uste da.

Zugazagotie'tar Juli da beste mi-
nistro bari, Eri-Zaingo'ko Ardu-
dun, Zaingo orietan egoki joatuko d-
bela uste da.

Euzkotar sozialista da, "Ei Socia-
lista", ko Zuzendaria ta gogor-
diko gizon dan entzute dauka.
Zuzendaria ko Arduradun bari, Iruxo
jauna, euzkotar jakituna da; katolikoi
jokera ta katolikoi-galei buruz idatzi
dabean idazlan eta egin dabean itze-
djak mundu guztiko katolikoen artean
lortu aundia sortu dautse. Erialdar
saketan eizkitzuenok egiteko ta nekun-
gizateko azkatasuna laster izango
dala Espafia'n uste da.

Negrin, Gobernu-burua, Espafia'tik
katopora ez da opatu ta ezagun-
guzin; Espafia'n osogile-antzo ta zozia-
lista dautse entzute aundia dauka; Lar-
go Caballero'ren laguna ta zozialista
esker-aldekoa da izan, baina azkenen-
go jaiatutun Prieto'renaguntz egin
eban eta eriketa neurtu ta bararen
aldeko da.

Oraingo Gobernu bariaren akats ba-
kar, orainarte Erbestetarako Ardu-
dun izan dan Julio Alvarez del Vayo ez
egotea da, baina Gobernu'ren aurka
ezker egingo daben uesterik ez dago. Ef-
kalari bafeko yakoe gizon ori ta Lon-
dres'era Espafia'ko Ordezkari juango
eto dau diño. Paris'en Espafia'ko Or-
dezkari izan dan Arakistain'ek Kol-
doka'ren ordezkari'etaz Juliano
biaidu dabe.

Gobernuak bere jenengo batzafean
egin-go-egitaraua atondu eban eta egi-
tarau ofetan gudea irabazteko ta eri-
bakeari eusteko alagaitik egingo da-
batala diño ta asaldariok guztiz zapal-
du arte baktarik ez dala izango adiera-
so dabe. Erbestean lengo Gobernu'
ren jokabidea izango dau.

Anarkistak berofen aldeko egin nai
dauz Gobernu ofek. C. N. T. Madrid'go
izparfingiak Gobernu bari ofen aurka
asi dira. domuzaleta gizaritza ta jute-
aren arerio efi dabe.

C. N. T. koen jokalegeari begiritu
ezker. Gobernu'k ofekin egin alkat
artu izango dabela esan dake.

Nekazariak baserietatik urirantz Frantze'n

Paris.—"Sept" asterokoak, ofilaren 14'
gizari, dagokion zenbakian, Frantze'n
baserietatik urirako aspaldian dagon joen
biziaz diardue, ta idazlan berezi azue
agertu dau.

Lecour Grandmaison'ek bere itzaldian
eun dituan azalpen garrantzitsuetatik, ba-
serietatik urirako aspaldian dagon joen
biziaz diardue, ta idazlan berezi azue
agertu dau.

Befogeti urtez onantz, 1.750.000 sendi
baserietatik bein betiko ondutu dira, eta joen
ta gero ta geigoko ari da, gaitera;
ingaitik, abendearen indartze bideak le-
gertu eta makalidutako arisku andia dabe,
ta nekazaritza ta industriaren alkar ar-
teko artu-emonak eta ekonomia gorabera
bilatu biren gaiterako ondutu eta gaitzeko
arisan lotuko da.

Asaldiko gizaritza legeak, auri onek
otaki eta atondu bakti, alkatasun ori
izango ta astunago barit dabe.

Industri lanleakari, nekazariak ez di-

tuaz ubari bariak eskaintza, lege ofek
okertuak izango dira, ta "La Croix" en
Jean Guiraud'ek idatzi dautse, baserie-
tirik urirantz alde dagien, sari ta po-
zibide-bano ez da neuri ori, nekazaritza-
ren kalte aundiz.

Alabera, baserietan egoera ez al da
obetu azken ita onetan?

Ezin ukatu; sapatuak danak jasotze
ontan nekazaritza gien saneuriak ere ja-
so egin dira. Bana, zeinbatetan, ordea?

Saneuri guztiak, bidez beste, emeko go-
jaso izan dira. Bana neuri bardiñean ez
dagotke, oster, jasotze au, gintza edo
industriari ta nekazaritza bardiñean;

gintzan emeko 60 bat irabazia izango
dan afen, nekazaritza emeko 30 baño
zerbitz geiago baño ez da.

Ori agi esateaz beste besterik ez da.

Baserietatik bere gaiteretan 30 puntu ira-
bazi ba'dagiz, berak jan beaz dituan gait-
etan 60 giño gaitzen dituala.

ERBESTETIK

Españar eta euzko gudea idazle baten begietan Ernest Hemingway'n eritxia

New York.—Ipar-amerikar eleberrita-
ri edo novelista entzuteko Ernest He-
mingway, erikaldar aldean gudea-iz-
paritari aste batzuk Madrid'eko gudea-
ofetan eman ondoren, alzo erdu zan
uri ontara. Madrid uri aus'ezina dala
ta Franco'k inol menderatuko ez di-
tuan gudea-esiz inguratu daga-la ta,
paxistak asaldariak nai ta nalez aza-
nean ere gudea galdu bafean gijana
ondo saftuta daukala esan du. Heming-
way'k diñez, erikaldar egunean bai-
ho egunen kementuagoo ari dira ta
asaldariak unean baiho unean auzago.

"Franco buruzagiak Bilbo mendera-
tzea lortzen ba'du, gudea galdu gudi go-
ra-bera beste bi urtebetez iraungo du;
baina bestela, baltzake udazken oniaz
ala datorien udaberiz amaitzea", aita-
tutako eleberritarren itzak dira.

Auze gaiteratu du Ernest Heming-
way'k: "Gudea galdu gudi guri artu
du oraingoan. Ez da oraingo au erita-
fen gudea; berenez dan bezelakooza da
gaur eguneko gudea; egokirik-ego-
kiden eraturtako gudariak diardute orain
aurez auri, geroago ta kementuagoo
ari diran gudari-taldeak, aldia ere eu-
ren aldeko dute-larik.

Franco'k, igazitako azarotik Madrid'
erako esie apurtu naiz jo ta su orain-
gai agertu dute, ala beintzat Espafia'
nari nagusia menderatzeko izan
zuan eskuarteok bakara. Italiar'ek eu-
ren aberitikat gudokatzeko ez dirala
gai agertu dute, ala beintzat Espafia'
nari Bribuega'ko jo-aldian Etiopia'ren

Paxistak Gibraltar inguruetan

Londres.—Gibraltar'eko agindariak bial-
du dituen agiriak zeresan aundia sortu
dabe emengo agindarien eta politikoen ar-
tean. Gibraltar inguruetan eta itxas-efeten
aldean Gibraltar paxistak darabilen go-
raberak agertuten ditue agiri orian.

La Linea'ko zelaiak aleman kanioez be-
teta jafi ditue españar paxistak eta ber-
tako jakitunen erabakia ta aginduz, Gi-
braltar'en inguru-bira osoan trintxera ta
esiak egin efi-ditue.

Punta Carnero'n, bafiz, efieltor indar-
tsuak ezari ditue orantzuago, Estretxo
osoa mende artuaz; ta ez ori bakatik, Gi-
braltar'eko gudea-kaia ere, argizanteko
eran, ganera.

Ingeles Gobernuak izparfok jasotzerako-
an, agiri zeatza igotzi ei-dautsa Franco'ri
bere asafea erakutsiaz, eta jokabide ofek
laga ta esandako efieltor auri ipini da-
ben tokitik lenballez kendu daga-la, es-
katuaz.

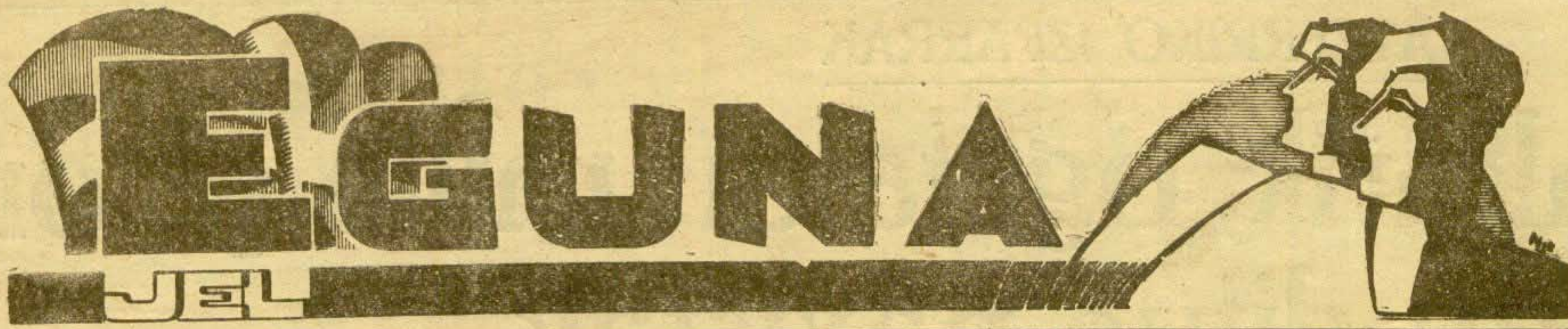
Irakuri Eguna

aurka egindako oldarketa guztietan bat
eginda baiho gizon ugaritago galdu di-
tuzte.

Alemaniar buruz eleberritarik dio,
nez, alemaniar oinezko edo infanteri-
arik ez dute paxistarak; alemaniar gu-
dari guztiak artillero, egazkinari, era-
manekarietako ta tankotakoak dira,
saldit bakoitzari dagokion jakitunez
gaitera.

Madrid'ek lau du auri eta batu-ba-
tuta daude uria zaindubear dute indar
guztiak. Franco'k atara lezake burusi
beste gudea-ofetan, baina Madrid'koan
ezin du ibondik ihora ere. Ortarako
askoz ere gudari geiago jauki bearko
ditu Franco'k uria zaintzari dago-
kietanak baiho. Euren indara noiz ne-
urtuko zain dagoz beti erikaldarok. Es-
pafia'ko gudea'ko Europa osoan sortu al
ziteken gudea'k atzeratu egin du urte
batzuetarako, eta gaur eguneko gudea-
tramankulu oro probatzeko joku izan
da. Argi ta garbi erakutsi du gaitera
alemaniar gudea-tramankuluak Euro-
pa osoko mastean jotez asteko gai ez
dirana.

Espafia'ra egin duan ikertaldak gau-
za askoren bari erakutsi dila esan du
gaitera Hemingway'k. Besterik uste
bazian ere, ez zuan inongo ostoporik
aurkitu Madrid'era sartzeko. Gudea'k
dan lekutako ofetan oi dan bizikera
dute; gudaterik ez ba'ltiz sez, lan eta
lan dagite nekazariak.

Egija.
Euzkadi Aberi txikija da,
geuria baña.
Eta bere lufaldiaren
neurkin bat eta euzkotar bat
diran bitartian iraungo da.

Lgo. urtia

119'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. orrilla 21'gna. barikua

15 eunen

Españar gudako izpañak-eta

Erepublikar, burukaldi gogoñen ondoren Pico del Aguila artu dabe

Egazkiñen lanak Aragoi'ko erietan. - Paxistak Madrid inguruetan zituezan inda'rik geienak Tajo'ren Be-aldean eta Jarama'n batu ditue. - Gobernu bariaren lanak. - Umeak Mexico'ra. Italiar ontzi bat Primat de Mar ingurutan. - Madrid'eko izpañingiak diñoena.

PAXISTEN GALPIDEAK

Paris. — Bayona'tik esan dabenez Bizkaya'ko joaldiak asi zituezanetik paxistak izan dituen bajok ogetalau milatik gora dira.

Gizonak-gizon paxistak joaldietan egiten jafaltzen dabe, baña luzarora-ko ezin izango daben ustea dago. Italia'k eta Alemania'k orain arte lez gizonak emoten ez ba'dautsez bein-izat.

UMEAK MEXIKO'RA

Valencia. — 500 ume duaz Mexico'ra; laster atarako dira ta Mexico'ko Gobernuak jantziak dauz ta aliatu, be, ba.

ITALIAR ONTZIA ESPANA'KO ITXAS-EGALEAN

Valencia. — Primat de Mar aldean, itxa sartzetik mila batera erbestetarik gudontzi bat egoala adierazo dau.

Ontziak ikusi ebearen efitio danak ategaita ziran.

N. I. izpiak eukazan eta italiara zan, kontroleko ontzia zan gaitera. Kontroleko ontziak latefi-uretara ezin etofit dakez ta ontziak ahen itxasertzetik uretan egotea miragarit izan yakoe.

MIAJA TA PRIETO

Valencia. — Arañegun afatsalde berandu-
dan Guda Zaingo'ko arduradun Prieto' ta Indalezi'k Mijia gudarburu ikertu eban.

GUDA-OINETARA BEGIRA

Madrid. — Asaldarion suagalarik Ma-
drid suagaten jafaitu dabe.

Guda-oinetan ekinaldi giti egin dabe. Dunbadoska haneka batzuk eta ekinaldi labur batzuk egin dabe.

Leon'go guda-oinetan erkaldafok garal-
pon taudia lortu dabe. Lengo egunetan jo ta jo jafaitu izan dabe ta azkenez Pi-
co del Aguila tokia eunditu dabe.

Euzkadi'n lefak-lef auzera egin nai da-
be asaldariok; euzkotarik ostera gogoñ-
joten dabe ta asaldariok nai dabenik egi-
ten ez dautse jaketzen.

Madrid'en leingotatu jo eban antzera,
jo dabe Euzkadi'n be; Euzkadi'n baña
Madrid'en baño gogofago eutsi dautse
euzkotarik.

Il onsa amaboskafenerako Bilbao'n sar-
tuko izarala iragarit eban; iragarikizunoi
ez da bete ta olako iragarikizunik bete,
be, ez da egingo.

Euzkadi'n dago orain bafueka; laster
baña guda-oin guztietan asito da, euz-
kotarik jaguntzeko.

Egazkiñak Castejon de Henares eta
Sigüenza'ko ola batzuk suagatu ta apur-
tu dabe.

Beste guda-oinetan ezar aipagaririk ez
da izan.

LENGO SENEAN

Madrid. — Guda Agintaritzak Nagusi'ko
Idazkaritzan esan ebeaz Erdialdeko gu-
da-oinetan ez da izan zapaf jakingaririk.

ERI-LAN ARDURADUNAKIN

Valencia. — Eri-lan eta Eramanekafi
Zaingo'ko arduradunak, len Zaingo bi
osotzen ebezanok alkatzen ziñarduala
esan eutsen izparlariel.

Orizxe ikasia naz-Gine de los Rios
arbiteto edo iragaritzailea da-neure
Zaingo'ko arazun bati ba-dot eta orain
Eramanekafi Zaingo'n nongoan egi-

ten nebana egiten diñardut, eramanekefi
laureta bazez, be.

Bere Zaingo'ko agintari nagusi ta ote-
ñak aukeratu ebezan itandut eutsen eta
oindiokeien ezetz esan eban.

ZER ETE DARABILE?

Gibraltar. — Orain egun batzuk Algeci-
ra'era italiar gudontzi bat eldu zan eta
lau orduan egon zan portuan eta ordu
oietan guda-gai asko atara ebezan gu-
donti ofetatik paxistentzat.

Egun bi geroago Castillo de España
izeneko tokian Levant'eko itxasertzetik
urean, Peñon'eruntz begira guda-gai ta
guda-tresnak ipini ebezan.

Cadiz'tik Malaga'ra bixabalean, itxa-
sertzertuntz begira kañoi taldea ipini eban.
Inglaterra'n guda - tokira, Gibraltar'era
begira, be, ipini e dabez. Kañoi ofetik
oraintsu egiñak eta edafago-eziñak ei-
diñak.

Alemandar eta italiar guda-agintariak
sail ofetik ikuskatzen eta urut-neurkiaz
neurtzen ei-diñardue.

Beran-berarizko argi-gile indartsuekin
gabaz, be, itxaso guztia zainzen ei-dabe
ta aruntz-onutz guztia ikusi.

Saio ta gertakizun ofetik dirala ta ar-
tega ta arduratsa ei-dagoz ingelatefak
agintariak.

ERDIALDEKO GUDA-EKINALDIK

Madrid. — Madrid'eko guda-oin guztia-
baketu egon dirala esan dake, ekin-
ditxo batzuk egin diran.

Erkaldafak El Pardo'n, La Coruña'ko
bixabalean, Garabitas mendian eta Ciu-
dad Universitaria'n daukezan guda-tokien
aurka egin ebezan ekinaldi batzuk; za-
pustu aundia artu eban paxistok eta ixil-
du beafa izan eban.

Erkaldaf suagalarik Madrid inguruta-
n egin ebezan.

ko sail guztietan jardun eban suagala
ta asaldarionek erkaldafek gutxitan eran-
tzun eutsen.

Arañegun afatsalde berandu-
dan Morata de Tajuna'n paxistok
ebezan guda-tokien aurka joaldiak egin
ebezan erkaldafak eta atzo, be, apur bat
asindut ebezan paxistok.

Joaldi oietan asaldariok gaitze aund-
iak izan dabez ta toki batzuetan apur-
bat atzeratu beafa izan dabe.

Asaldarion suagalarik burni-bidea ta
burni-bidearen eta Pingarron'en artean
erkaldariek dabezan guda-tokiak suagatu
dabez.

Suagaketoei egin ondoren asaldarion oi-
ñezko gudariak, guda-burdiak auzera eba-
zala auzera egin asi ziran; erkaldafak
su ta gaf ekin eutsenean, asaldariok eun-
ron gordeleketara biurtu beafa izan eban.

Guadalajara Ipañaldean erkaldafek egaz-
kiñak Castejon de Henares eta Sigüen-
za'n gaitze aundiak egin dautse paxis-
toi. Sigüenza'n edozeinbat etxe apurtu
dautse.

Eritaf geienak Zaragoza'ko urtikotara
eruan dabez. Itxura txafa dauka urti
ofek.

Castejon de Henares'en idotsu-olea, ja-
nari ta munizio gordelekuak, gudaletxak
eta abaf guztia birinduta dagoz.

Guadalajara Ipañaldeko ta Zaragoza al-
deko sailetan gudari giti dautse, geie-
nak Tajo Egoaldera ta Jarama aldera
eruan dabez ta.

Erkaldafak zuñ dagoz ta ustekabez ez
dabez artuko asaldariok joaldi bafiren bat
asiko balebe, be.

Tajo Egoaldean baxe-baketan egin di-
ra. Erkaldaf egazkiñariak ikusketak egi-
ten ibili dira ta guda-toki batzuk suaga-
tu, be, egin dabez.

Tokido'n asaldarion izkulu-olea geieuz
zizitu dabe erkaldafok eta baita katedra-
la, be, katedraleko doietan egazkiñ-aur-
kako kañoiak eukazan.

ERI IRAKASKINTZA ARDURADU- NA TA IZPARLARIK

Valencia. — Eri Irakaskintza'ko ardura-
dun Hernandez'ek egundian adierazo eba-
nez, zorion-agut asko artu dauz ta da-
nei ezin erantzun, daikioe.

Erkaldaf Gobernu'ri jaguntza osoa es-
kini eutsen guztiei izpañingien bitartez
ofekaf enon egioezala eskatu eutsen Her-
nandez jaunak izparlariel.

IRUXO JAUNA TA IZPARLARIK

Valencia. — Zuzentza arduradun Iruxo
jauna goizean askok ikertu eban; Ikertu
ehonon artean Zuzentza Zaingo'ko aitua
Sanchez Requena, Murcia'ko Auzitegiko
leondakaria, Castellon'go leondakari ta pi-
skala, ta epaikitza nagusikoak.

Ukaf ofein ondoren izparlarietien egon
zan eta Zaingo'ko sailak eta agintaritzak
eraltzen ziñarduala asaldut eban. Zaingo'
ko otein eta aginduko batzuk aldatu

MADRID'GO IZPAÑINGIAK IRAKURTEN

Madrid. — "El Liberal" ori Madrid'go efi-
zaintza Mijia'ren ardurapean istea ondu
deritxo.

"El Sol"ek langile-batza edo sindika-
tuen ordezkari edo politika-alderdienet
osotutakoari buruz, au edo a ohea dala
ta jardutea, nabarmenkeria dala diño.

"Jauritzaiek eginda ta agindutak bete
arazo egin beaf dauz ta zuzen agindu",
diño "El Sol"ek.

"Ahora" k efiaren izenez ta orde agin-
tzen daben Gobernu oferi guztia, bazez,
be, gastedi guztia jagunduko dautse
azalizen dau.

"El Socialista" k garaipena Gobernu
oneitxek lortuko dabela diño ta alogin
guztia gudea irabazteko egingo dabezala
azaldu dabela aizen emoten dau. Jaur-
itzaiek ofek bidean idorten dabezan os-
topoak kendu ta agindutak zeatz bete bea-
fa dugu guk.

Paxisten alkar asafekak

Izpañingi baten eriotza

Donostia aldean ere aldakuntza
batzuk egin ditue paxisten urruak,
alkarier arteko muxin eta estabidak
gozatu eta mostu beafez.

Goizetik gobera izpañingi piloa
ataraten eban Gipuzkoa'ko urti ofe-
tan, irarkolak osorik aurkitu zituen
ta, izpañingioi egitea ez eban gaitz
ez zail.

Baña gaia ugari danetan ere, zer-
baiten urta ta okera beti izan oi da-
ta, paxistak ere, ofekif jasan beafa
leporatu dabe.

"El Día" izpañingiarren etxean, Fa-
lange Española'koak euren egunkari
apana, apantzakoa beintzat bai, ager-
tu eban. Baña... artoak amaitu egin
dira, antza dautse.

Oraintsu Donostia'n izan ziran za-
laparta ta erailketa ondoren, "Uni-
dad" egunkeroa ez dabe kalera
atara.

Izan ere, espāñar paxista buruak
Falange dalakoaz aspertu egin dira,
eta onein jokoera ta jardunai moztu-
tea biderik onenentzat etsi dabe non-
bait.

Falange'ko batzorde amaikitako ur-
tan kendu ditue, euron kontura jo-
kaerak izan dituela-ta. Euron buru
egiten zana, Hedilla langilea atxilotu
egin eban, agindu gureak arotu egin
ebala-ta. Aren ufengokoak ere, ara-
ona sakabanatu-erazi ditue.

Buru bakafak ezaf nai ditue pa-
xistak inungo alderdietakoak barik,
paxismoaren jokabidea bakafia izan
beaf dala-ta, eta Falange ere, moltsu-
kada andi ofetan sartuerazi dabe.

Ofetan auzeneago Gonzalez de Velez
jefi dabe, gizon makal eta txepela-
zala.

Berlín. — Reich'eko Zabalkunde ar-
duradunak izpañingie, eskatu dautse
Rusia'ren aurka zabalkundea aztu
barik, Frantzia'ko Front Populaire'
ren aurka gogoriki jolen asi daitse-
zala.

FRANTZETAREN AURKA

Berlín. — Reich'eko Zabalkunde ar-
duradunak izpañingie, eskatu dautse
Rusia'ren aurka zabalkundea aztu
barik, Frantzia'ko Front Populaire'
ren aurka gogoriki jolen asi daitse-
zala.

BERIBILLEN OPORETAN DIRU PILLAK GALDU

Londres. — Beibiletako opofa asi za-
netik orain arte, Londres'eko autobu-
sen baltzuan 500.000 libra baño ge-
iago galdu dabe.

IZPARKARI INGELESA BIALDU ROMA'TIK

Londres. — Asaldarion asitakoari ja-
faintaz, beste izparkeri ingeles bal
bialduko dabe Italia'tik.

Beste ilabeteko izpañingia emon
dautse latefiitk urteteko italiar go-
bernua, Roma'n dan "News Chroni-
cle" ren izparkeri miss Betty Macken-
ciel.

Gandasegi' ren eriotza

Valladolid. — Gandasegi'taf Eremigi
gongotzain a gurgariaren obratzea
egin da.

Obiralze onetara Salamanca, Za-
mora, Ciudad eal eta Toledo'ko go-
tzañak eldu ziran.

Senditarren bere iloba bat juan
zan eta Calahorra'ko kanonigo bat.
Amarak eta erdietan esan zan be-
re gogo aldeko jaupea eta itzaldia
Gonzalez'daf Perdiñanda'k egin eban.

Jente ugari juan zan bere gorpuari
azken-tokira jaguntzen.

ESPAÑAR paxisten ibilerak FRANTZE'N

Paris. — "L'Humanité" ren aspaldiko sa-
lakuntzak ondorena izan dabe. Ondoren
ori, Donibane Loitzun'en aurkitu daben
ibilgide edo pasaporte guztiekoen lan-
dolea da.

Donibane Loitzun'dik bart igofitako
urritadatzak, auzo diño: Arakatz baten
ondoren, pasaporte guztiekoak eginen
izan dituen landola bat aurkitu dabe Do-
nibane Loitzun'en.

Geure eskutetan daukagun karta egiazko
baten agiri dana, on eimen.

"Gudaroste zintzoko gudarburu nagus-
aren estatu burutako idazkaria, koro-
nel orde jaguntzalea.

Salamanca'n, 1937'gafen jofalaren 10'
gafen.

Quiñones de Leon'daf Joseba jaun agut-
gariari. Paris.

Jaun agutgari: Franco gudarburu ded-
utsuak zurea orain iru egun artu duala
agertzeko agindu daut, Valencia'ko Fa-
cultadeko irakasle batek esan dituan iz-
pañen zertzelada bafiak azalduaz."

Bere izenez, eskier beroneak emoten
dautzudaz. Agindu zeure jaguntzale
oni, eta izenpeak Franco'rena dirudi.

Argi dago matasa ori. Franco'ren alde
dagon Valencia'ko irakasle ofek paxiste-
kin artu emonak ditu, eta izpañak zuzen
bialdu ezinik, ixileko kofeez bialzen izan
dautsaz Paris'era Quiñones de Leon'de,
eta onek gero, Franco'ri. Karta au ez da
bestetik izpar-jasotzearen artu agiri ba-
ño. Ofra, ba, argi esan.

Quiñones de Leon kondea, Paris'ko te-
pañaf ordezkaria zana, len beza pa-
sarteak emon-alean ari da, diplomatiko-
tarikoa bialtzen.

Jaun ofek Paris'en egindako ibilgide
agiria eta bertan "conde de los Andes"ek
izempetutakoaz Salamanca'raño joan du
na ez da izan bere idazkaria.

"Conde de los Andes" ori, Ibarne-
ra'ren adizkide bafukoa da. Franco'ren
adizkideak Paris'en daben landolea er-
reztu egin beaf da, ezipazgoan jarduteko
baño ez da-ta.

AU, ORI TA BESTEA

India'n naste ta burukak ingeles eta indita'ren artean. - Eden Ginebra'ra. - Paxisten artean dituezan ingeles atxilotuak. Austria'ko politikea aldatuten. - Inglate'ra'ko belbillen opore-
tan diru pilla edera galdu. - Alemaniarak Frantzeta'ren aurka.

BILBAO'RAKO JANARIAK

Paris. — Bilbao'ri Jaguntzeko bat-
zordeak adierazi dau 300.000 fran-
ko batu dirala.

Janariak eta edari gozuak erosiko
dira Bilbao'ko ume ta emakumei
erosteko.

NASTEAK INDIA'N

Londres. — India'ren Goi aldetik
artu diran izpañak diño naste ta
buruka gogofak egin dirala indita-
ren eta ingelesaren artean. Oneik iru
ildako ta zauritu ugari euki zituezan.
Burukan sartu ziran inditafak la-
reun lagun izan ziran.

ALEMANIA'KO ESTUTASUNA

Berlín. — Alemania'ko Frente Popu-
lar'en ifatia entzuten atzapuan eban
emakume bat zortzi urteko karizela-
ra zigortu dabe.

Beste emakume batzuk ifati au
egola ba'ekielako sei ilabeterako kar-
izelara bialdu ditue.

VATICANO TA ESPAÑA'KO AUTUAK

Londres. — Pizafio kardenala Roma'
ra juan da Londres'en eferge bures-
kudean izan ondoren. España'ko

auzia zelakua ta zelan dabilan jakin
eta Vaticano'n agertzeko asmotan
juan da.

EDEN GINEBRA'RA

Londres. — Eden, Inglate'ra'ko Er-
beste arazuen arduradunak Ginebra'
rako urten dau, Latefi Batza'ren ha-
tzarera.

ESKERAK EMOTEN

Estoko'lmo. — Irujo'ren urfudizki
bat artu da eskandinabiak efiel es-
kerak emoten, eskintzen daben la-
guntasunagaitik.

INGELES ATXILOTUAK

Londres. — Inglate'ra'ko gobernua
espāñar eferpublikafek eta paxistei
ots egin dautse, euren artean zenbat
ingeles atxilotu edo detemiduta da-
bezan agertzeko.

Eferpublikafak erantzun dautse eu-
ren artean ez dagola inor eta paxis-
tak ogei dituela.

AUSTRIA'REN AZKATASUNA

Londres. — Schuschnig'ek edierazi
dau Austria'ren azkatasuna zaintze-
ko egin beaf diran alegiak andiak

izan beaf dabela. Txekooslovakia eta
Danubio'ko efiak egin beaf dituen
alegin berberak.

Italia eta Alemania euren begira
bizi diralako lan gogof eta neketsua
egin beafan dira euren jaubetasuna
zaintzeko.

Austria'ren politikeak izan daben
aldakuntza osuaren zergaitia auz-
e izan da.

ESPASA'REN ALDE

Buenos Aires. — Sozialista diputadu
batek eskari bat egin dau Aldundian
España'ko eferpublikaren alde.

ESPASA'RA JUAN ZALAKO ZIGORTU

Bruselas. — España'n bere gogoz gu-
datu eban belgikaf bat Gudaroztetik
kanpora jaurti dabe bere efiara biur-
tu danean.

Ori dala-ta idazki bat zuzendu dau-
tso Guda Zaingo'ko arduradunari.
Idazki ofetan diñotsanez egazkiñari
lez ibili zan eta España'n gudatu ka-
bean Alemania'ren aurka gudatulea-
ren egin ebeaf agertu dautso.

INGELES IZPAÑINGIAK BATU

Berlín. — Gernika'ko ingurutan